

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cena oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjene države (inven Chicago) \$5.00 na leto, \$2.50 za pol leta in \$1.25 za tri mesece; Chicago \$6.50 na leto, \$3.25 za pol leta, \$1.65 za tri mesece, in za inozemstvo \$8.00.

Naslov za vse, kar ima stik s listom:

"PROSVETA"

2887 So. Lawrence Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovene National Benefit Society.

Owned by the Slovene National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$5 per year; Chicago \$6.50, and foreign countries \$8.00 per year.

Datum v oglepanju n. pr. (November 1-20) poleg vsakega imena in naslova pomeni, da vam je s tem dnem potekla naročnina. Ponovite jo pravočasno, da se vam ne ustavi list.

ORGANIZACIJA SPODENIH IN "BREZPOSELNIH" PRINCEV IN KRONANIH VLADARJEV.

Spodeni princ in kralji in cesarji so se naučili, da v organizaciji je moč in so se organizirali. To organizacijo podpira britska vladajoča družina, poroča "Matin" v Parizu. Rumunska kraljica Marija je pa pri tej organizaciji nastavljen kot poslovna odbornica, kajti posrečilo se ji je, da je dobila "delo" skoraj že pol tucatu princév in baje se prav pridno prizadeva, da pomaga habsburškemu Korlu na kraljevi prestol v Budimpešti, da se mu ne bo treba potikati kot "trampu" po Švici in drugih krajih, kamor ga slučajno zanese njegova usoda ob času brezposelnosti.

Prav verjetno je, da britska vladajoča družina podpira z vsemi svojimi močmi organizacijo brezposelnih in spodenih princev, kraljev in cesarjev, in da je rumunska kraljica pri tej organizaciji nastavljen kot poslovna odbornica, da "kronanim" brezposlecem preskrbi "delo". Svetovna vojna je pripravila kar par tucatu kronanih vladarjev ob "službo". Jasno je torej, če se nekaj ne podvzame proti naraščajoči brezposelnosti vojvodov, nadvojvodov, knezov, kraljev in cesarjev, da zgube s časoma vsi službo in da ne postoji prav nobena izjema za rumunskega kralja in britsko vladajočo družino. Tako nevarnost pa mogoče odvrne le še organizacija, kajti v današnji tružbi postoji načelo, če nisi organiziran, si tepen. To spoznanje je rodilo organizacijo brezposelnih vojvodov, nadvojvodov, knezov, kraljev in cesarjev pod pokroviteljstvom tistih, ki imajo še dobre službe in vpliv. Tako je nastal protektorat za kronane brezposelece pod britsko vladajočo družino in rumunsko kraljico.

Ta organizacija se naj bolj odločno bojuje proti republikam, najbolj na piki pa ima rusko sovjetsko republiko. Tudi za zadnje sovrastvo postoje gotovi vzroki. Če se strmoglavi sovjetska republika in se posreči Vranglu in drugim takim pustolovcem, v katere so zaljubljeni hčere vojvodov, nadvojvodov, knezov, kraljev in cesarjev, vpostavitvi zopet carizem v Rusiji, tedaj brezposelna armada kronanih brezposlecev izgine čez noč in celo nastane nevarnost, da je več služb, kot je kraljičkov in kraljev brez službe. Rusija je velika, tako velika, če se razdeli v kraljevine, da pogoltno vse spodene kronane vladarje in da bi zmanjkalo kronanih vladarjev, če bi z njimi hoteli ogrečiti mlade republike, ki meje ob njo. In dozdaj so bili prepričani, da bo to delo prav lahko izvršiti, dokler ni bil prisljen bežati Vrangl tako hitro iz Rusije, kot drugi njegovi predniki, ki so šli po kostanj v ogenj za brezposelne in spodene kronane vladarje. Zdaj se bodo ti pustolovski vitezi naselili v Tunisu, toda povedano ni, če bodo skušali dobiti službe za spodene kronane vladarje v Afriki med divjaki. Vsekakor bodo pa ti pustolovci pripravljani, da podvzamejo vsako pustolovščino v interesu spodenih kronanih vladarjev, kadar dobe ukaz, da se podajo na pot.

Take akcije pa govore jasno kot beli dan, kako nevarni so potomci nekdanjih roparskih vitezev, dokler niso vsi ob delo in tako varno zastraženi, da ne morejo kovati zarot ljudstvu v škodo.

Zavezniki bi bili lahko to nevarnost odstranili, ako bi bili takoj po sklenjenem premirju tem parasitom in potomecem nekdanjih roparskih vitezev preskrbeli pravo delo, da bi ne mogli pohajkovati in kovati zarot.

Na našem planetu je še dosti otokov, ki čakajo pridne človeške roke, da prične obdelovati zemljo in sirovine spreminjati v industrijske produkte. Tak otok bi bil primeren za brezposelne prince, kralje in cesarje z njihovimi družinami vred. Preskrbeti jim je bilo treba le orodja in brezposelnost kronanih brezposlecev bi bila rešena zaveda. Morali bi delati, ali pa poginiti lakote. In kadar se ljudje, ki so bili vajeni živeti parasitno življenje, nahajajo v takih razmerah, tedaj nimajo časa, da kujejo zarote, kako bi zopet zaslužili ljudstva, ker morajo delati in misliti na to, kako si olajšajo delo, ki ga morajo sami opravljati, katerega so prej naprtali ljudstvu.

Habsburški Korel bi se mogoče izkazal kot dober črednik in bi pasel živino za vso kolonijo spodenih kraljev in princev. Kajzerjevi sinovi so se učili rokodelstva, torej v njih tiči industrijski ženij. Kajzer sam bi lahko nastopil kot vodja tovarne, saj se je v mladih letih učil

strugarstva, kot pripoveduje legenda. Za vsakega spodenega princa, kraljička in kralja bi se našlo delo, obenem bi pa bila taka kolonija pravi azil za vse kronane vladarje, ki jih spode v bodočnosti.

DOPISI.

Waukegan, Ill. — Krasne in jedrate so besede: "Kdor Slovan, ta Sokol". In tega izreka se tudi zavedajo tukajšnji rojaki, akoravno pride le redkokdaj kako poročilo iz te naselbine o tem gibanju. Morebiti bodo že rojaki v drugih naselbinah mislili, da je tukajšnje telovadno društvo "Sokol" že zaspalo, ker je bilo enkrat poročano, da se je ustanovilo ali od tistega časa pa nobenega poročila več.

Toda temu ni tako, ampak društvo lepo napreduje in število članov se množi vedno bolj in bolj. Vedno pristopajo novi člani, krepki slovenski mladeniči, ki se ne smramujejo pokazati svojega mišljenja pri javnih nastopih, ampak ravno obratno. Ako bo društvo tako napredovalo, smelo lahko trdim, da bo to društvo v kratkem času najmočnejše slovensko telovadno društvo "Sokol" v Ameriki in tudi mladinski naraščaj lepo napreduje in stariši se v polni meri zavedajo, da se otroci morajo tudi telesno razvijati in ne samo duševno, za kar jim gre vsa čast.

In tudi rojaki naseljeni v No. Chicago in Waukeganu se zanimajo za to društvo, kar je pokazala zadnja prireditelj slovenskega telovadnega društva "Sokol". Prostori "Slov nar. doma" so bili polni od zadnjega kotička, kar je dokaz da se rojaki zanimajo za to društvo in da so tudi pripravljani pomagati k boljšemu napredku. Stariši so z velikim zanimanjem sledili izvajanju vaj, prostih ali na orodju in ko je nastopil mladinski naraščaj, so se marsikateremu očetu ali materi zaiskrile oči, ko je videl kako lepo izvajajo proste vaje in nastopajo v raznih skupinah. In velika zadovoljnost se je čitala na obrazu slehernega ko je načelnik izjavil, da je društvo priredilo to veselico z javnim nastopom v prid nabave potrebnega telovadnega orodja, da bodo vrli "Sokolci" dobili to, po čemur hrepenijo, da bodo dosegli cilj — postali čvrsti in vrli Sokoli v pravem pomenu besede.

Čisti prebitek te veselice znaša nad \$230.00, kar je dokaz kako požrtvovalni so naši rojaki. V imenu društva "Sokol" izrakam najiskrenejšo zahvalo vsem rojakom, ki so se udeležili te prireditve in posebno pa še onim vrlim rojakinjam, ki so nam pomagale. Nadalje izrakam tudi najlepšo zahvalo vsem, ki so darovali kakke dobitke.

Pozabiti tudi ne smem omeniti požrtvovalnega dela brata načelnika Louis Grebena, ki se v resnici trudi, da društvo napreduje. Ne ustraši se nobenih zaprek ampak neustrašeno deluje po zahtevani poti pravega Sokolstva. Vred tega se mu društvo najiskreneje zahvaljuje za vso njegovo nesebično in v resnici požrtvovalno delo, ki ga opravlja popolnoma brezplačno.

Apeliram na člane društva "Sokol", da se polnoštevilno udeležijo glavne letne seje 19. decembra t. l., ki se vrši v dvorani Slov. nar. doma in prične ob eni uri popoldne. Kdor se ne udeleži te seje bo kaznovan po pravilih.

Kakor običajno tako priredi tudi letos "Sokol" na Silvestrov večer, 31. decembra t. l. veselico, na kateri se bo predstavil odhod starega in prihod novega leta. Letos bo nekaj izrednega, kar še ni bilo nikdar prej na programu in valed tega društvo najuljudneje vabi vse rojake iz No. Chicago in Waukegana, da se udeležijo te veselice v polnem številu. Društvo se še sedaj marljivo pripravlja na to prireditelj in boče iznenaditi udeležence. — Na svidenje 31. decembra v Slov. nar. domu. — Na zdari! Vencelj Pivk, tajnik.

Elbert, W. Va. — V št. 280 Prosvete se je rojak Anton Florjančič zalotil s svojim dopisom v mojo osebo, da nisem resnice poročal v dopis, ki je bil priobčen v Prosveti št. 254. Ali ni mogoče resnica, da je brat John Koprivnik nas posval, da bi bilo dobro sklicati sejo in na to sem jaz posval društvenega tajnika in se

je potem je bila seja sklicana. Na seji je bilo nabranih 35 dolarjev za John Koprivarja. Toliko v pošastilo.

V nekem stanovanju v naši naselbini so ogledovali in kazali drug drugemu svoje samokrese. Po neareči se je enemu samokres sprožil in krogla je prodrla skozi prvega in obšla v drugemu. Prvi se zdravi v bolnišnici in drugi je pa v teku dveh ur podlegel rani. Obna sta Russ. — John G. Železnikar.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Naročnica, Cleveland, O. — Nakup obveznic svobode (Liberty Bonds) je priporočala vlada, ki jih je izdala. Mi smo objavili to vest, ker je denar naložen v teh obveznicah veliko bolje in varneje kot pa na katerikoli banki ali bondih in nosi tudi veliko večje obresti. Da je pa cena tem obveznicam (bondom) padla tako nizko, so pa povzročili denarni veleinteresi, da so po nizki ceni pokupili od ljudstva obveznice svobode po nizki ceni in te bodo delali toliko časa, da jih bodo pokupili kolikor mogoče veliko. In je tega vzroka je vlada svarišla, se prodajati te obveznice, ker je vsakdo veliko izgubil. Ko potuje nji rok, tedaj bo izplačana polna vsota, na kolikor se glasi bond, namreč petdeset dolarjev. In to dobro vedo denarni veleinteresi in Wall Streetu. In ravno sedaj se pripravila v kongresu predloga, da se stabilizira ali dovoli stalna cena vsem obveznicam svobode in zmage (Liberty and Victory Bonds), da ne bodo padali v ceni in da bo vsakdo kdor bo hotel prodati ali izmenjati obveznice svobode dobil polno vrednost. Če bo predloga sprejeta, bo zopet v korist onim, ki imajo te obveznice in najbolj pa denarnim veleinteresom — velikim bankam, — ki so že pokupile večino vseh izdanih obveznic. In iz tega vzroka vam svetujemo, ne prodajte jih, ampak hranite, ker boste gotovo dobili polno vsoto, kolikor ste vi plačali in poleg tega pa še večje obresti kot pa ako imate naložen denar na banki. Ako bi uredniki imeli kaj denarja, ne pa samo krtaj za tekoče stroške, bi tudi nakupili obveznice svobode, ker so sedaj po nizki ceni in bodo najbrže še, dokler ne bo sprejeta predloga za stabiliziranje vrednosti obveznic svobode v tem kongresnem zasedanju. Zdr. države jamčijo za polno vrednost obveznic svobode, kar je nekoliko več kot pa mora dati kaka banka, denarni veleinteresi na Wall Streetu pa z denarno-meharškimi potezami odirajo ljudstvo. Iz tega vzroka so nagnali cene obveznicam svobode na tako nizko stopinjo, in ko bo ta predloga sprejeta, bodo imeli pri vsakem bondu najmanj pet dolarjev dobčka, ali pa takrat ko bo potekel njih rok ali čas, in poleg tega pa še precejšnje obresti. Kdor sedaj prodaja obveznice svobode, pomaga takorekoč velekapitalistom do novih milijonov profita na svojo lastno škodo. — Kdor ima obveznice svobode, naj jih brani, ako mu je le mogoče, ker cene ne bodo več dolgo tako nizke, in najbrže bo že drugo leto druga cena. — V člankih smo pa parkrat povedali, da bodo denarni interesi skušali znižati vrednost obveznic na trgu. In kdor je čisti te članke, in ne samo vesti, nas je razumel. Tisti, ki vam ponuja tako nizko ceno, vas namerava opehariti po borznem poročilu za tri dolarje.

Fr. R. Girard, O. — Uredništvo ni prejelo vašega dopisa. — Moral se je izgubiti na pošti. — Pozdrav.

VLADA IEDA NOVE HRANILNE ZNAMKE.

Washington, D. C. — S prvimi januarjem pridejo v promet nove hranilne znamke in znakarice in sicer po en dolar in po 25 dolarjev. Znamke po en dolar ne bodo nosile obresti. Certifikati po 25 dolarjev bodo po velikosti in tisku enaki, kot so bili prvi, katere je vlada izdala po 200 tisu ur nastojop postu in ope potече 1925.

Potres v Albaniji in južni Ameriki.

200 stavil in 15,000 oseb brez strehe v albanskem mestu.

MNOGO NEBEŠKI V JUŽNI AMERIKI.

Rim, 12. dec. — Iz Valone poročajo, da je silni potres uničil vse vase v okrožju Tepolina v južni Albaniji. Dvesto oseb je mrtvih in 15,000 brez strehe. Mesto Tepolina je v sarsvalnah. Potresni sunki se nadaljujejo.

Santiago, Čili, 22. dec. — Danes je prišlo poročilo o velikih izgubah življenja in ogromni materialni škodi valed potresa, ki je zahajal južno silake pokrajine v četrtek. Več vasi v okolici ognjenika Villarrice je popolnoma uničenih. Ognjenik bijuje. Telegrafska zveza s prizadetimi kraji je pretrgana.

Buenos Aires, Argentiniija, 12. dec. — V mnogih krajih Argentiniije južno do Patagonije je bilo v četrtek čuti močne potresne sunke. Iz Honduras je prišla nepotrjena vest o veliki potresni katastrofi.

Yakima, Wash. — V petek popoldne so se v okolišju jezva v Rimrocku pojavili lahki potresni sunki, ki so trajali petnajst minut.

Santiago, Čili, 11. dec. — Ves južni del čilске republike se je potresal zadnje noč. Najhušji sunki so bili v okolici Valdivije, kjer so ljudje bežali na prosto.

San Salvador, republika Salvador, 11. dec. — Močni potresni sunki so se pelptili v južnem Salvadorju vsraj popoldne in zvečer. Potresni val je obiskal tudi zapadno Nikaragvo. Iz Corinta javljajo, da se je tam stresla zemlja petindvajsetkrat. Podrobnosti še niso znane.

Francija obrni \$31,280 mož pod orožje.

Paris, 12. dec. — Vojna komisija je sporočila špurnici, da stalna armada Francije šteje 40,580 častnikov in 840,700 mož.

Arabi v novem navalu na Francosce.

Haifa, Palestina, 10. dec. — Emir Abdula, sin arabskega kralja in brat Emirja Fejzula, katerega so Francosi spodili iz Sirije, vodi novo ofenzivo proti Francozom v Mali Arabi. Abdula ima 15,000 mož, ki prodirajo oh arabski železnici proti Damasku. Zadnji teden je Abdula okupiral Amman na vzhodni strani Jordana, 50 milj vzhodno od Jeruzalema. Francosji koncentrirajo svoje čete v okolici Damaska v obrambo mesta.

Wilson je sprejel Nobelovo nagrado — Čoprav njegov mirovni program ni zapel.

Kristijanija, Norveška, 11. dec. — V norveškem parlamentu sta bili večerj formalno oddani Nobelovi mirovni nagradi za 1919 in 1920. Ena je poklonjena Wilsonu, predsedniku Zedinjenih držav, druga pa Leonu Bourgeoisu, francoskemu diplomatu. Med opepljanji je bila predčtana Wilsonova brzojavna nota, ki je naznanila, da Wilson sprejme nagrado, "čoprav njegova mirovna mislija ni uspela kot si je on želel." Ameriški predsednik je tudi sporočil, da ne bi vzel nagrade, če bi bila zadnja, kajti svet še ni rešen vojne in veliko dela bo še treba za dosega stalnega mira.

Armenaki sovjeti na delu.

Tiflis, Transkavkariija, 11. dec. — Armenaka sovjetska vlada je izdala naredbo za socializiranje bank in industriji in je imenovala revolucionarno sodišče. Aleksandropol je v rokah armenaki komunistov. Turški nacionalisti so se umaknili. Armenaka vlada je sporočila ameriški pomožni komisiji, da ne potrebuje več pomoči, ker pričakuje šivil iz sovjetske Rusije.

Konstantin odpotuje jutri na Grčijo.

Luzerna, Švica, 12. dec. — Diviši grški kralj Konstantin je bil uradno obveščen od grške vlade, da ga je "ljudstvo izvolilo" za svojega kralja. Konstantin odpotuje v terek v Grčijo.

Carigrad, 11. dec. — Tukajšnji Grki zahtevajo od patrijarha grške istočne cerkve, da izobči Konstantina iz cerkve, ako se vrne na prestol. Patrijarh se menda s trinjna s to zahtavo.

Družina brezposleca prenočuje v ječi.

MEDTEM KO POSTENI LJUDI JE PREBIVAJO V JEČI, SO RUKODELCI SVOBODNI.

Velike stike podaja današnja družba, o kateri duhovni govore, da je nastala po božji volji.

Chicago, Ill. — Štirje maleni so se predinočnim prvikrat obru naspali po enem tednu. Njih oče Albert Knittel je po pekli hišnik. Pred dobrim tednom izgubil službo ip sevreda z, tudi stanovanje. Od tega časa more dobiti apartmentne hiše, kateri so otroci dovoljeni. Ker more dobiti dela in stanovanje je bil po njegovi lastni izpove primoran skozi teden dni sp na železnikihih postajah, sploh prostorih, kjer je prepovedano spati, če je policaj strog, ki gravlja patroljno službo.

Končno se je Kittel navlel tega žiganskega potikanja in del je naravnost na centralno železisko postajo. Tukaj pri policiji je našel usmiljenje. Pove je policijskemu saržentu, da dobi dele in stanovanje, te službo nastopi šele s prvim v hodnjega meseca in tudi takrat naj prazno šele stanovanje. Policijski saržent je imel sočutje njim in njegovo družino in edel mu je prostor v pridruku pe ejske postaje, da se tam nasti z njegovo družino. Dete je sta 13 mesecev, Albert 3 leta, Hazel let in Getrude 7 let.

To je ena izmed stoterih velikomestnega življenja, ki kazuje, da mora biti nekaj lega v današnjem družabnem du, se morajo pošteni delavci iskati prenočišče po ječah in porih, ako močjo biti pozimi. Postavljeni vrenemu na proste Babamo se z današnjo civilizacijo duhovni pripevedujejo, da je danji red nastal po božji volji, vpriči takih slik se človek nebe vpraša, ali je res to civilizaci kar imamo ali je Bog res skloneno usmiljeni, dobrotljivi modri oče, če pusti na tem svet trpeti le siromake, medtem imajo bogatini najudobnejše življenje, čoprav stokrat na d krece.

POLICAJ V KAŠI.

Chicago, Ill. — William Uhrich je sporočil policiji, da je bil zčer napaden od policaja, pobit tla in okraden za pet in trideset dolarjev.

Uhrich je obtožil policaja, da je bil v sporazumu z neko restaracijsko služkinjo. Dejal je, da sročal dekleta, ko je dokončal delo v restavraciji. Šla sta v Indianaki česti proti dekletinem domu. Na peti sta srečala policaja, kateromu je dekle nekaj s šepetala v uho. Ko sta šla mal dalje, je prišel nasproti policaj, ga vprašal, kaj ima opraviti dekletom. V tem trenutku se uderili pa glavi, da se je onestvil. Ko je prišel k sebi, je opazil da mu je bilo ukradenih pet in trideset dolarjev. Izpovedal je, da lahko spozna policaja, ki ga je napadel.

ŠTIRJE OTROCI SO NAŠLI SMRT V OGNJU.

Sault Ste. Marie, Mich. — Štirje otroci v starosti od 1. do 8 let so sgoreli v farmarski hiši Araba Browna, ki je zgorela do tal. Štirje drugi otroci so ušli. Brukenila se je petrolejka in nastala je ogenj, ki se je kmalu razširil v velik požar, katerega ni bilo mogoče potlačiti, kajti vsa hiša je bila hkratu v plamenu. Farma se nahaja štiri milj proč od St. Ignaca.

RODJETNIŠKA ZVLJAČA ZA ZNIRANJE MEDE RAZKALJENA.

New York, N. J. — Tudi sam hudič bi si ne mogel izmisliti bolj prekanjene zvljače, kot so si je izmislili tekstilni baroni v Bostonu in okolici. Direktno ne vtrpajo delavake mezde, ampak njih metoda je tale. V enem departementu odpuste polovico delavcev. Po nekaj dneh pridejo delavci vprašati za delo. Tedaj jim povejo, da imajo delo, toda žal ne v departementu, v katerem so delali. Ako hočejo delati, lahko dobe

dela v drugem departmentu, a tam je meza dosti nižja. Delavce je brez denarja, ker si zaradi dragega ni mogel ničesar pribrati, in primoren je sprejeti delo. Tako polagoma odpuste vse delavce in jih zopet nastavijo v drugih departmentih za nižjo mezo.

Tovarnarji v drugih industrijah so prišli do prepričanja, da je ta metoda za tovarnarje dobra in pričeli jih bodo posnemati. Tovarnar pri tem ne riskira nič in ne pride v nevarnost, da delavci nastavljajo, ako niso organizirani, ali odpustitjem razrepi njih moči in ker pridejo v popolnoma drug department, ne pridejo v dotiko s svojimi prejšnjimi tovarniki.

VLOMILCI SO ODNESLI BOGAT PLEN.

Minneapolis, Minn. — Vlomilci so razstrelili blagajno Gilbert Hill kompanije in odnesli dva tisoč pet sto dolarjev.

VANDERLIPKOVA IZJAVA O SOVJETSKI RUSIJI.

(Nadaljevanje s 1. strani.) Organizator, ni pa vojaški ženi. Vojaške operacije vodijo generali Brusilov, Kuropatkin in drugi, ki so bili na glasu že za časa carjevskega režima.

"Ni res, da je boljševiška vlada šidovska. Sestavljen sem iz vseh voditeljev sovjetov in videl sem, da so sama trije židi v sovjetski vladi — Trockij, Kamenev in Litvinov — a še ti so židje le po rojstvu, medtem ko aparat sovjetske vlade šteje okrog šestdeset uradnikov, ki so vsi čisti Rusi iz vzemljenjak Letov, Poljakov in Ukrajincev. Ždi se mi, da ognj ko-munizma rapidno izgoreva."

RAD BI IZVEDEL

za moja dva prijatelja Frank Dais in Mihaela Škarjane. Prvi je doma iz Male Mlačevce, fara Žalca pri Grosupljem, drugi je pa doma iz pod Pleševnice, fara Žalca. Pred 18 leti smo bili skupaj v Clevelandu, O., sedaj pa ne vem, kje se nahajata. Rad bi ju prejel obiskati, ako še živita. Če kateri izmed rojakov ve za njih naslov, prosim, da mi sporoči, ako mi pa sama čitala ta oglas, ju prosim, da se oglasi Antonu Potokarju, doma iz Pleševce pri Grosupljem.

ANTON POKOKAR, BOX WICK HAVEN, PA. (Adv.)

Javna zahvala.

Slavione Immigrant Bank, New York, N. Y.

Cenjeni: S tem Vam naznanjam, da sem popolnoma zadovoljen z Vašim poslovanjem in pošiljanjem denarja v stari kraj. Prejel sem prejemno potrdilo od naložnika kateremu sem poslal in isto je tudi od obične potrjeno. Nisem verjel, da tako hitro pošiljate, no zdaj sem se pa prepričal, da je to resnica. Najnovejši pri tem je pa to, da ni bilo za nobene stroške od poslance vsote odtegnjene, kar se mi je pri drugih denarnih zavodih dogodilo, ko sem pošiljal. Zato priporočam vsakemu, da se obrne na Vaš denarni zavod Slavione Immigrant Banko v New Yorku, kadar želi pošiljati denar v stari kraj.

Vaš M. Zlatarič, Box 450, Belle Vernon, Pa. 26. nov. 1920. (Adv. Dec. 13).

Severova zdravila vzdržujejo zdravje v družinah

Varujte svoje otroke

SEVERA'S Cough Balsam

Navadni kašelj

SEVERA'S COLD AND GRIP TABLETS

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

KAKO SE UČITI ANLEŠKO.

Vzemite v roke angleško knjigo ali časopis, beležnico (note book) in Angleško-slovenski besednjak, ki ga je sestavil dr. Kern. Vsako neznano besedo poiščite v besednjaku, kako se izgovori in kaj pomeni; zapišite neznane besede v beležnico in jih večkrat ponovite. V par mesecih boste imeli lep zaklad angleških besed, katerih bi ne dali za sto tisoč dolarjev. Jesenski in zimski večeri so kot nalašč za učenje. Vsaka slovenska hiša bi morala imeti ta besednjak. Naročite ga na sledeči naslov:

Dr. F. J. KERN, 6202 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Cena besednjaku je \$5 s poštno vred. Istotam lahko naročite za \$1.25 Zormanove pesmi, ki vam bodo ugajale.

PRISELJEVANJE V AMERIKO PREPOVEDANO

Ameriški konzulati v Evropi ne bodo imeli pravice izdajati dovoljenja v Ameriko po 4. marca, 1921.

Kdor hoče dobiti svojo v Ameriko, naj si da hitro pri meni narediti potrebne listine, tako da oseba v starih kraju dobi dovoljenje od ameriškega konzulata pred 4. marcom, 1921.

MATIJA SKENDER,

Javni notar za Ameriko in stari kraj. 5227 Butler Street, Pittsburgh, Pa. Sifkarta iz Trsta v New York stane \$85.00.

SVOJI K SVOJIM!

RAZPRODAJA ČEVLJEV SE VRŠI OD 11. DEC. DO 25. DEC. PRODANI SE BODO MOŠKI IN MLADENIŠKI ČEVLJI PO ZELO ZNIŽANI CENI IN SICER PO (nakupni ceni). Če tudi ne kupite nič vaseno pridite pa si ogledite predne boste druge kupili. Blago je izvrstno sveže in dobro. Se vam priporočam.

MIKE PENCIL'S SHOE STORE RINGO, KANSAS.

CUNARD LINE

PARNIK "PANNONIA"

odpluje dne 22. januarja

V DUBROVNIK IN TRST

Cena tretjem razredu je.....\$125.00

in \$5 vojnega davka.

Oglasite se pri bližnjem Cunard agentu.

CUNARD LINE

ZA BOŽIČNE PRAZNIKE ODPLUJE!

Parnik S. S. SAXONIA, 14,300 ton, Jan. 18.

Cena kabinam \$180.00 in \$5.00 vojni davek. Cena v tretjem razredu \$125.00 in \$5.00 vojni davek.

Največji parniki naravnost V HAMBURG.

Cena v tretjem razredu za Odeburg via Hamburg je \$120.20 in \$5.00 vojni davek.

Zastopnik te družbe je v vašem mestu ali prej blizo tam.

CUNARD ANCHOR LINE

PARNIK "CALABRIA"

odpluje dne 22. decembra v Dubrovnik in Trst.

Cena tretjemu razredu so: Dubrovnik \$125.00 — Trst \$115.00 in \$5.00 vojnega davka.

PARNIK "CARONIA"

20,000 tonsalat

odpluje dne 18. januarja 1921 v Trst mimo Napulja.

Cena tretjemu razredu je \$104.50 in \$5.00 vojnega davka.

Oglasite se pri bližnjem Cunard agentu.

Promislite dobro, komu boste izročili denar za pošiljatev v stari kraj ali pa za vožnje listko.

Sedaj živimo v času negotovosti in zlorabe, vsak skuša postati hitro bogat, ne glede na svojega bližnjega. Razni agentje in zakotni bankirji rastejo povsod, kakor gobe po dežju.

V teh časih se stavijo v denarnem prometu nepričakovane zaproke starim izkušnim in premočnim tverdkam; kako bo pa malim neizkušnim začetnikom mogoče izpolniti svoje neutemeljene obljube, je viliko vprašanje.

Naše denarne pošiljatve se sedanj časa po novi zvezi in na novi način primerno sedanjim razmerah v Evropi dovolj hitro in zanesljivo izplačujejo.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order, ali pa po New York Bank Draft.

TVRDKA FRANK SAKSER, 82 Cortlandt St. New York, N. Y.

Za božične praznike.

Božični prazniki se bližajo. V tem času hote ali ne hote bolj pogosto mislimo na svoje ljudi onkraj oceana.

POTOVANJE V STARI KRAJ. Ako ste namenjeni potovati v stari kraj in obhajati praznike v krogu svojih dragih, potem je sedaj čas, da se odločite za odhod in si preskrbite parnik in drugo. Za ta slučaj vam naša tverdka sudi točno in pošteno postrežbo. Najbolje prilagoditost na raspolago so:

- PARNIKI ZA TRST: 10. nov. Pannonia, — 18. nov. Balvedero, — 3. dec. Argentina in 23. dec. President Wilson. To so vsi parniki, ki gredo direktno na Trst. (Ako pa hočete iti na Genova in potem s vlakom na Trst, — kar vam razne firme neodkritno ponujajo, — vam pa tudi mi lahko postrežemo.) Pišite po vsaki red.
- PARNIKI NA HAVRE IN OBERBURG: 11. nov. Imperator, — 15. nov. La Lorraine, — 20. nov. La Touraine, — 23. nov. Aquitania, — 26. nov. Caronia, — 27. nov. La Savoie, — 1. dec. La France, — 4. dec. Rochambeau, — 9. dec. Imperator, — 9. dec. Saksonia, — 11. dec. La Lorraine, — 14. dec. Aquitania.

IZ STAREGA KRAJA je že prišlo na stotine potnikov — bratov, sester, otrok, starih, svaest, prijateljev itd., za katere je naša tverdka napravila potrebne listine in jim poslala, ostrome preskrbela karte. Številna zahvalna pisma pričajo, da naša tverdka stori za potnike toliko, kolikor se sploh da storiti. — Mnogi rojaki kupijo v svojem kraju karte za svoje sorodnike, a ko isti pridejo v New York in imajo stitost na Ellis Islandu, pa nas prosijo za pomoč. Treba je, da na to vnaprej mislite in si tako pripravite nepotrebno stitost in stroške. Ako ste torej namenjeni dobiti kako osebo iz starega kraja, potem je vam in vašemu potniku v korist, da naši tverdki poverite tozadevne pose.

POŠILJANJE DENARJA. Če od nekaj pošiljate ameriški denarji v stari kraj denarni darila za praznike, v tem vedji meri pa bodo to storili sedaj, ko je v staram kraju potreba toliko večja. Tudi v tem slučaju vam more biti naša tverdka na raspolago. Naše cene se vedno med najnižjimi in tudi v točnosti na zmožajo naša tverdka med najtočnejšimi.

Za nadaljnja pojasnila pišite na: **LEO ZAKRAJSEK,** 70—8th Ave., New York City, N. Y.

Slovenska Narodna Podpora Jednota.

Ustanovljena 9. aprila 1904.

Iskorp. 17. Junija 1907 v drvari Illinois.

GLAVNI STAN: 2627-29 SO. LAWDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS.

IZVRŠEVALNI ODBOR. UPRAVNI ODBEK.

Prof. dr. Vences Cakhar, predsednik, 2627-29 S. Lawdale Ave., Chicago, Ill. dr. tajnik Math Turk, tajnik bolnišniške oddelka Paul Berger, tajnik gl. bolnišniških Fond. S. Tereza, upravni tajnik Stella Filip Galina.

POBOTNI ODBEK.

John Underwood, predsednik, 602 May St., Springfield, Ill., Martin Salomon, tajnik, 278 Washington, Ohio, Jos. Radtke, tajnik, 432 S. Duquesne, Pa., Frank Gorman, 2627-29 S. Lawdale Ave., Cleveland, Ohio, John Kruman, 1046 First St., La Salle, Ill.

BOLNIŠKI ODBEK.

OSREDNJE OKROŽJE: Paul Berger, predsednik, 2627-29 S. Lawdale Ave., Chicago, Ill. VESOLNO OKROŽJE: Rudolph Pletzsch, tajnik, 432 S. Duquesne, Pa. ANTON RADTKE, tajnik, 432 S. Duquesne, Pa. ZAPADNO OKROŽJE: Anton Šolar, tajnik, 104. Green, Kana., 26. listopada, Leo Kubur, tajnik, 244. Gilbert, Kana., 26. listopada.

Nadzorni odbor.

Math Petrovich, predsednik, 18017 Watling Rd., Collingwood, Ohio, Jakob Ambrosich, 418 Flora St., Evelyn, Minn.

Tiskovni odbor.

Vences Cakhar, John Underwood in Math Petrovich.

Združiteni odbor.

PREDSEDNIK: Frank Alth, 2124 So. Crawford Ave., Chicago, Ill. John Trudi, tajnik, 181. Lawrence, Pa. Julia Ovan, 541 E. 12th, Detroit, Mich. Jos. Shub, 1181 E. 62. St., Cleveland, Ohio. Mary Udrvik, 1844 So. Basins Ave., Chicago, Ill.

VEROVNI ZDRAVNIK: Dr. F. J. Kern, 5202 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

ODGOVORNI UREDNIK "PROSVETE": Jaka Zverjav.

POZOR! — Korespondenca s gl. urednikom, ki dolga v slovenski jeziku, se vrši tako: VSA SHEMA, ki se nanašajo na vsako gl. predsedništvo, se pošilja Predsedništvu S. N. P. J., 2627-29 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill. VSE ZADEVE BOLNIŠKE PODPORE SE NASILOVE; Bolnišča tajništvo S. N. P. J., 2627-29 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill. DENARNE POŠILJATVE IN STVARI, ki se tičejo gl. izvrševalnega odbora in jedote, vrže se na tajništvo Tajništvo S. N. P. J., 2627-29 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill. VSE ZADEVE V ZVEZI Z BLAGAJNIŠKIMI POSLI se pošiljajo na tajništvo Bolnišča tajništvo S. N. P. J., 2627-29 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

Vse pošiljke glede poslovanja s gl. izvrševalnim odborom se naj pošiljajo M. Petrovich, predsednik bolnišniškega odbora, signat naslov je zgornj.

Vsi pisma na gl. sekretarji oddaj se naj pošiljajo na tajništvo John Underwood, 602 May Street, Springfield, Ill.

Vse pisma prvi uredništvo glasila se naj pošiljajo na tajništvo Predsedništvo S. N. P. J., 2627-29 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

Vsi dopisi in drugi spisi, razen tiskovnih, naročil in sploh vse, kar je v zvezi s glasilom Jednota, naj se pošilja na tajništvo "Prosveta", 2627-29 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.

Začimba, selišče in najraznovrstnejša

FRENCH LINE

FRANCOSKA ČRTA "COMPAGNIE GENERALE TRANSATLANTIQUE". Naravnost v Hamburg.

PARNIK "NIAGARA" odpluje v sredo jan. 3, 1921. Kabine in tretji razred na raspolago. Za ceno listke in druge oglasite se pri domačem zastopniku.

DOMAČA ZDRAVILA, katere pripravi magr. Kneipp, imajo vedno v zalogi. Pišite po brezplačni cenik. MATH. PEZDIR, P. O. Box 772, City Hall Station, NEW YORK CITY.

Pošiljam denar v vse kraje v Jugoslaviji

točno in hitro. Denar lahko pošljete navadnim ali pa brzozajavnim potom.

Ako želite svojem v domovini srečne božične praznike, je potrebno, da jim takoj pošljete primer-no svoto denarja, katero se pravočasno lahko doba, da jim odžene žalost in napravi veselje.

Ako želite potovati v domovino ali dobiti svoje sem v Ameriko, se obrnite do mene. Jaz prodajam vožnje listke za vse parobrodne črte, postrežba je točna hitra in cena.

Vsa navodila pošiljam brezplačno v vašem materinskem jeziku. Pišite še danes na:

Emil Kiss, Bankir 133 SECOND AVE. NEW YORK, N. Y.

Ali ste izvršili svojo dolžnost?

Ali ste se kaj pomagali vašim trpečim sosedstvom v domovini? Ako ste, tedaj nikar ne pozabite jim še nadalje kaj poslati.

Nepozabite da pri nas ni bil še nihče prevaran. Naša postrežba je vedno med najboljšimi. Pri pošiljanju vašega denarja se vedno poslužita naše tverdke. Vam gotovo ne bode nikdar žal, ker naše cene so najnižje in izplačamo v domovini v najkrajšem času, kar vam tudi dokažemo s potrdilnim podpisom prejemnika.

Prejemamo denar tudi na hranilne vloge in plačamo po 4% obresti.

Prejemamo denar tudi na hranilne vloge našim potnikom preskrbimo vse potrebne listine (pose) za potovanje in uredimo vse BREZPLACNO.

Vam preskrbimo svoje iz starega kraja hitro in gotovo, ter opravljamo vse javne posle in notarska dela.

Za vsako potrebo pridite osebno ali pa pišite na:

MEMETH STATE BANK, IVAN NEMETH, predsednik. 10 E. 22nd Str. NEW YORK, N. Y. 1597 Second Ave.

GRAMOFONI NA ROG \$45.00

ki so najglasnejši, — Slovenom in Hrvatom najprijetnejši.

Narodilom do 31. decembra 1920 dam tudi šest najboljših glasb zastonj. Te vrste gramofone morete samo pri meni naročiti. V zalogi imam tudi gramofone brez rogov in cene je različna od \$25.00 do \$250.00, nadalje imam stenske ure "KUKAVICE", ki stanejo od \$25.00 do \$99.00, 14-karntne, zlate lepne ure od \$35.00 do \$250.00, pozlačene ure od \$15.00 do \$50.00, nadalje 14 k. iz srovega zlata delane veržice in priveske, medaljone; stanejo od \$5.00 do \$100.00. Imam tudi raznovrstno drugo medlaljone; stanejo od \$5.00 do \$100.00. Imam tudi raznovrstno drugo medlaljone; stanejo od \$5.00 do \$100.00. Imam tudi raznovrstno drugo medlaljone; stanejo od \$5.00 do \$100.00.

MICHAEL KRATZ, Davis, W. Va.

VESTI IZ PRIMORJA.

Požar v Idriji. V noči od 15. na 16. novembra t. l. okoli 1. ure ponoči je izbruhnil pri tiskarstvenih poslastnicah Mariji Likar požar, kateri je popolnoma vpepelil gospodarsko poslopje z vso zalogo setna, slame in 15 goved, ter hišo št. 620, pri kateri je zgorel strešni stol ter nekoliko stropov. Poslastnica je bila zavarovana le za 7000 K, škoda pa je cenjena na 130.000 L. Kakor 2 uri pozneje se je pokazal rdeči petelin na hiši št. 524 posestnice Petrič Frančiške na Kovačevem rovtu. Pogoreli so vsi gorljivi deli hiše ter deloma vse pohištvo v tej hiši bivačih strank škoda je le deloma krita z zavarovalnico. V omenjenem posloppju je bilo pet rudarskih družin s številnimi otroci; prišli so ob vse imetje, zato se prosil milih darov.

Ker letita oba gospodarstva v enem delu mesta ni izključeno, da je ogenj podtaknila zlobna roka.

V Trzinu so delavci zasedli ladjedelnico. Italijanski agrarrei, industrijalci, bankirji in enaki so si najeli bresposelne dijake in bivše oficirje, da uganjajo kot fašisti pod plaščem patriotizma največje lumparije in sleparije. Z orožjem v roki udirajo v poslopja delavskih organizacij, da jih uničijo na korist kapitalizma, kateri vidi svoj raspad, svoje poslednje dneve življenja.

Kakor povsod, tako so hoteli trzinški fašisti tudi tukaj večkrat pokazati svoje ustrojsko junaštvo. Vsakokrat so jo pošteno izkupili, keravno uganjajo svoje pustolovščine pod varstvom kraljevih vojakov in oblasti. Trzinški delavci so vedno pokazali, da se ne pustijo terorizirati od mišlenozobnih fašistov.

Slednjim je bilo in je še vedno vse dovoljeno. Ti so mogli prirediti zborovanja, izzivati mirne delavce in ogroževati njih življenje. Trzinški delavci so že večkrat razpravljali, kako bi napravili konec temu fašistovskemu početju. Posebno jih je razburil sledeči dogodek: Dne 17. novembra okoli 10. ure, so bili delavci na

delo v ladjedelnici. Znan fašist, ki se je že povsod hvalisal, da je sodeloval pri vseh napadih na proletarske ustanove, je začel brez vsakega varstva izzivati mirne delavce. Slednji so za plačilo tako pošteno natepli slavnega fašista, da je moral iskati zdravniške pomoči.

V protest fašistovskemu početju so ladjedelniški delavci ustavilo delo. Zapri so ladjedelnico in se zabarikadirali v isti. Ravnateljstvo se je začelo pogajati z notranjo komisijo delavcev in dosegel se je sledeči sporazum:

1. Dogodke je smatrali zaključnim.
2. Fašistovska obnašanja bo presojala komisija, ki bo sestavljena iz enakega števila delavskih zastopnikov ladjedelniškega ravnateljstva.

3. Delo se nadaljuje in proti delavcem se ne uvede nikake preiskave.

Delavci zatrjujejo, da so se zabarikadirali v ladjedelnici šele tedaj, ko jim je ravnateljstvo zagrozilo, da zapre ladjedelnico. Odločeni so, da odbijejo za vsako ceno vsak napad strani fašistov.

O bombnem streljanju na "Narodno tiskarno" v Gorici. smo doznali sledeče podrobnosti: V noči od 21. na 22. t. m. se je izvršil napad na Narodno tiskarno v Gorici, in sicer so izrezali motitelji javnega reda" v prvem pritličnem oknu v ulici Croce — poslopje, v čigar pritličju se nahaja tiskarna, stoji na vogalu ulice Vetterini in Croce — toliko čim iz mreže, da so mogli skozi dobljeno odprtino vreči bombe v spodaj nahajajoči se lokal, napolnjen z veliko množino tiskovnega papirja in dotiskanih del. Bomba se je razletela s silno detonacijo in zažgala nakopičeni papir, in spravljene tiskovine. Ogenj se je jako naglo širil in kmalu so sikali plameni iz polpodzemeljskega lokala skozi pritlična okna v ulici Vetterini. Takojšnji pomoči s strani g. ravnatelja Lukežiča, kateremu so prišlo skozi glavo, se je posrečilo ugasniti ogenj v teku ene ure, ne da bi bilo treba nastopiti mestnim ognjegascem, ki so bili prišli na lice mesta, s brigadnicami. Prava sreča je bila, da se nahaja

takoj v sosednem lokalu voda, ki je vted pozne ure, ko se v zasebnih hišah ne rabi, tekla v izdatni množini in velikem pritiskom, kar je znatno olajšavalo gasilno delo. Vkljub hitri in uspešni pomoči zadela je tiskarstvo valed farjarja in vode občutna škoda 15-20 tisočih lir. Požar je uničil 3000 izvodov kalčdarja, ki je v novem natisu, in poškodoval naklado Feigelnovih "Bacilov in bacilk". Zgorelo je veliko tiskarniške papirja in vsa okna z okviri vred so razbita. Umljivo je, da je sploh ves lokal znatno poškodovan.

V kotu okna skozi katero je bila vržena bomba, so se našle čisto nove kovaške klešče, s katerimi so bili rokavnjači izrezali lučnjo v mrežo. Zanimiv posel za varstveno oblast, da izsledi, kje in od koga so bile te klešče nabavljene! Priče pripovedujejo, da so ob kritičnem času videle tik omenjenega okna dva mlada gospodiča, katera sta, sklonjena k oknu, nekaj delala. Zasliskal se je močan žvižg in takoj za njim klic: "Via! via!" Takoj na to se je zaslišala detonacija bombe. Zanimivo za objast, da izslediti ta dva mlada gospodiča, namišljena požigalec in poškodovalec tujega imetja, če ne kaj več!

Ročna granta. Pastir Ivan Furlan, 14 let star, je pasel krave. Ko se je zmrčilo je gnal živino domov v vas Mavdurive. Na cesti je našel nekaj okroglega. Stvar je pobral, ne vedoč, da je ročna granata. Komaj, da je ista eksplozirala in močno poškodovala Furlana na desni roki in no telesu. Pripeljali so ga v trzinško bolnico.

Kdo vzdržuje D'Annunzia na Reki? Belgrajska "Politika" poroča, da so naši zastopniki pri pogajanjih v Rapallu interpelirali Giolittija, zakaj ne omogoči D'Annunziju obstoja na Reki. Giolitti je pa odgovoril, da je on blokiral Reko. D'Annunzijo bi še zdavnaj bil prisiljen zapustiti Reko, ko ga ne bi vzdrževal — jugoslovanski tihotapei z živili iz Jugoslavije! Značilen slučaj, ki dokazuje, kako postaja tihotapstvo državi opasno in naravnost velezdajalsko.

RAD BI IZVEDEL,
kje se nahaja Ignacij Peškur, ki je bival dolgo časa v Clevelandu, O. Doma je iz fare Trebelno, Jugoslavija. Prosim, da se mi javi. Ako pa kateri izmed njegovih prijateljev ve za njegov naslov, naj mi naznači.
FRANK KRAGELJ,
422—56th Ave., West Allis, Wis.

Delavec brez delavskega časopisa je kakor vojak brez puške. Naročite se in širite svoje glasilo "Prosveto."

VABILO NA PRVO VESELICO
katero priredi
SOCIALISTIČNI KLUB ŠT. 221, J. S. Z.
v Pleasant Valley, Pa. dne 18. decembra 1920.
Preskrbljeno bude z vsem, tako da bude vsaklo postrežen, lačen in žejen. Za plesalce bo igrala izvrstna godba iz Claridge, Pennsylvania.
Ker je to prva veselica, ki jo priredi naš klub, najljubneje vabimo vse občinstvo iz domače in bližnje okolice, Herminie, Claridge, Export, White Valley in drugih naselbin, da se polnoštevilno udeležijo te naše prireditve.
Vstopnina: Za moške 75c, ženske so vstopnine proste, Torej še enkrat; Vsi na veselico 18. decembra!
ODBOR!

ZA \$1.00 DOBITE \$10.00
ZA \$88.00 PREKO TRSTA V DOMOVINO!

U. U. ZAPORKA
IZVADAR
KNJIGE ULOŽAKA
PRVE HRVATSKE ŠTEDIONICE

Zagreb, New York direktno.

Ime ufozitelja:
Anton F. Paplak
612 Polary St., Portland, Me.

KNJIGA STRANA
— 265 — — 342 —

daje. Preskrbi potnike z vsem in jamstvo

PAŠBRODNE LISTKE IZ HALIFAXA (CANADE) V DOMOVINO.

Ne zamudite te zlato prilike, pomagajte sebi in svojem v domovini.
TU SO FAKTA,
kako je naš hrvatski bankir
HENRY C. ZARO
v teku 18 dni dostavi denar na hranilno vlogo v Prve Hrvatske Štedionice. Vstop 100,000 kron katere je poslal naš rojak Franjo F. Pavlak našel je na hranilno vlogo sporedovanjem našega hrvatskega bankirja Henry C. Zaro, katera mu prinese na vsak vloženi dolar za kratko dobo na vsa dolar po \$10.00. Naša Jugoslavija je postala močna evropska sila in ona je sedaj edina država, ki nima vojnega denarja.
Božič je pred vrati.
Razveselite svoje v domovini, pomagajte jim da bodo imeli tudi oni vsaj malo pečenke na svoji mizi za božične praznike, da si preskrbe nove in gorke obleke, obuvala in drugo, česar potrebujejo, torej pošljite jim kak tisoč kronc, katere so sedaj po tako nizki ceni.
Za \$8 dobite 1000 Jug. kronc, ako pošljete denar preko našega bankirja Henry C. Zaro in on vam da jamstvo, da denar gotovo pride v roke prejemniku in pošlje vam potrdilo tiskarstvene pošte s originalnim podpisom na potrdilu.
Potrudite se hitro in ne odlašajte, ker kronc so prišle iti zopet kvikvo s svojo ceno, torej čimdalje čakate temveč je vaše škoda.
Pošljite denar takoj in vselej preko našega hrvatskega od države pooblaščenega bankirja
HENRY C. ZARO,
39 Cooper Square, New York, N. Y.

Josip Kostanjevec:
NA SOLNČNIH TLEH.
— P O V E S T —

(Nadaljevanje).

"Slavni moji pradedje so nosili tudi raztrgane in umazane srajce. Jaz, njih slavnejši potomec, nimam nobene in nosim ovratnik privezan na motvoz. To pa zato, kar služim. . ."

Burlatti je udaril z ного ob tla.
"Nehaj! Še nočoj dobiš za novo."
"Slavni moji pradedje so bili veliki gospodje. Dobivali so plačo za vsako uslugo naprej, sicer niso znali govoriti. Jaz, njih slavnejši potomec. . ."

Burlatti je stisnil pesti in zaškrtač z zobmi.
"S temi le rokami bi te postavil pred duri, pijavka!"
Potegnil je tistince iz žepa ter položil predenj bankovec.
"Eden je premalo," je dejal Perko nato po žani.
In Burlatti je s stresno roko priložil še enega.
"Tako, sedaj je v redu," je dejal Perko hladnokrvno in spravil denar. "Med poštenjaki ne more biti drugače."
"Danes so imeli sejo. Kar skrivoma so jo sklicali, da ne bi vi zaznali za njo. In pri tej seji se je sklenilo, da stranaka kandidira na mesto pokojnega Fabra v mestni svet — koga mislite?"
Perko mu je zrl v oči in umolknil.
"Tu pač ni dvoma," je dejal Burlatti. "Koga drugega, nego mene? Saj so mi vsi obljubili."
"Val, razen Fabra, vsakega zeta; kar ste mi mogrede pozabili, gospod principal", se je rogala Perko.
Burlatti se je nemirno premaknil.
"Torej?"
"Torej Fabro jih je pridobil — zase. Pri jutranji seji se proglašal njegova kandidatura javno."
Burlatti je prebledel.
"To ni mogoče, ni mogoče," je zavpil nato, da je Perko odmaknil stol od njega in se preselil v kot.
"Vendar je resnica. Toda, ne razburjajte se! Zakaj bi pa vi ne kandidirali na svojo roko? Čemu vam je treba naklonjenosti volilnega odbora, ko pa imate še toliko vpliva med volilec, da lahko poskusite svojo srečo sami!"
"To ne gre, ne gre! Zavrtno so me napadli, to se jim bo vračalo," je sikal Burlatti. "Oj, jaz jim pokažem!"
"Ne razburjajte se," je miril Perko. "Stene majo ušesa, lahko se pomenimo mirno in natično. Predvsem ne kašite najmanjše razburljivosti oti nobenemu, bodite hladnokrvni kakor vedodzdaj in smehljajte se po svoji stari navadi,

kakor bi vam ne bilo nič za vse skupaj in kakor bi bili celo zadovoljni, da nimate več opraviti s to rečjo."
"Ti lahko tako govoriš, ko nimaš ničesar izgubiti. Toda pomisli, kaj bo z mojim ugledom, kaj bo valed tega z mojo trgovino. Neregledne so posledice, ki nastanejo iz tega," je tarnal Burlatti.
Nastal je nekoliko časa molk. Oba sta razmišljala, a njih misli so bile povsem različne. Ura na steni je kazala že enajsto, ko sta še sedela nepremišno kakor kipa. Zunaj so se zaslišale stopinje v peaku, mimo je šel vratar. To je zdramilo Burlattija. Vstal je in stopil nekolikokrat po sobi. Hipoma se je potem ustavil pred Perkom, videti je bilo, da se je nekam odločil.
"Koliko stane tvoja zanesljivost, vsestranska in samo meni vdana zvestoba in poslušnost?" je vprašal.
"Dogovoriva se od slučaja do slučaja," se je umikal Perko in pomislil.
"To so velike reči in velika je v tem slučaju moja odgovornost. Zastonj se ne more delati, torej tisoč goldinarjev naprej in povrnitev stroškov."
"Preskromen nisi," se je prisiljeno smejal Burlatti —, a vendar naj bo."
Stepil je k blagajni in potegnil tisočak iz nje.
"Tu imaš. Sedaj pa poslušaj! — Tvoj nasvet je dober. Na meni ne bo opazil nihče, da mi je hudo kakorkoli. Jutri pojdem k seji in še svoje veselje jim pokažem nađ tem, kar so storili. In čestitati hočem Fabru in se sprijazniti z njim navidezno. Ti pa začni obdelovati volilee, naj me volijo proti moji volji. Pokaži jim nazorno vse koristi, ki jim bodo izvirale iz moje izvolitve. Ne štedi denarja!"
"Tako je prav, takinega vas rad vidim," je dejal Perko in spravil tisočak z bleščočimi očmi. "Nadalje mi ni treba niti praviti. Ko bo vse tako lepo pripravljeno, ko bomo imeli vsaj nekaj zaslonbe pri volitvah, tedaj pride glavni udarec, tedaj. . ."
"No, tedaj? Kaj misliš?"
"Tedaj izdamo Fabra in njegove protektorje," je natihoma pristavil Perko in raztegnil široka usta v ostuden nasmeh.
Burlatti se je stresel in strmel v Perka. Naenkrat pa si je pomeneal roke ter se zasmejalo.
"Ti si vrag, Perko! Da, izdamo njih skrivno društvo in njih škiljenje čez lužo. Ravno o pravem času se morajo začeti vršiti hišne preiskave in prinesiti morajo dokazov. To bo polom in moja zmaga zagotovljena!"
Še vedno si je Burlatti menceal roke.
"Pa še nekaj, Perko. Pazi, da se moje eminentno patrijotično mišljenje dozna tudi v slovenskih krogih. Pošten Avstrijec sem z dušo in s telesom. Nekaj storim v tem oziru že sam, priliko imam doma. Drugo je na tebi, da ne bodo izgubljene zadnje moje žrtve. Že več, kako je bilo."
(Dalje prihodnjaja.)

TEKOM TREH TEDNOV
se izplačujejo denarne pošiljave v staro domovini poslane po
SLAVONIC IMMIGRANT BANK,
ki je pod neposredno kontrolo bančnega ministarstva države New York.

Kdor z našim posredovanjem pošlje denar svojem v staro domovino ga izplačamo naslovníku v teku treh tednov. Po nam poslani denar se izplačuje v nakazanem znesku brez kakšnega odbitka za kakršnekoli stroške. Obstoje sicer Banke ki računajo stroške za pošiljanje pošiljalca in prejemniku, a mi ne računamo nobenih stroškov za to. Cené, ki Vam jih nudimo v jugoslovanskih kronah ali dinarjih izplačujemo v celoti in ne računamo za to nobenih stroškov.

Naša Banka je Državna Banka s vplačanim kapitalom od 100.000.00 dolarjev in vplačanim rezervnim fondom od 30.000.00 dol. in ta cel kapital in rezervni fond je poroštvo za gotovo in točno izplačilo poslanega denarja v starem kraju v teku treh tednov. Vsa izplačevanja denarja v Jugoslaviji nadzoruje osebno naš tam nahajajoči se glavni blagajnik g. Pavlovič.

Razun najhitrejšega in najtočnejšega pošiljanja denarja prodajamo
PREVOZNE LISTKE ZA VSE PARNIKE
preko Atlantskega oceana, Sredozemakega morja. Neposredni smo zastopniki vseh parniških društev in pri nas lahko dobite najboljši prostor na parniku, ako nam to za časa naznanite.

Dobivamo potnike iz starega kraja v Ameriko in vam dajemo vsa navodila za to brezplačno.

Pripravljamo potnikom pase (potna dovoljenja) za stari kraj in pomagamo dobiti vse druge k temu potrebne spise.

SLAVONIC IMMIGRANT BANK
436 West 23rd Street, New York, N. Y.